

lišť v pohraničním okrese jednoho státu, nebo se tam nejméně po tři měsíce zdržují a které k vstupu na území druhého státu nepotřebují visa, mohou obdržeti pohraniční průkaz, který je opravňuje podle následujících ustanovení překročiti hranici a přechodně se zdržovati v pohraničním okrese druhého státu».

Slova »mohou obdržeti pohraniční průkaz« neopravňují sama o sobě k výkladu, že vydání pohraničního průkazu je věcí volné úvahy úřadu, správním předpisem neomezené, nýbrž vyjadřují jen, že strana má možnost obdržeti pohraniční průkaz. Není-li ve vyhlášce nic, co by nasvědčovalo tomu, že úřad má rozhodovati o žádosti strany za pohraniční průkaz podle volné, ničím neomezené úvahy, že tedy podle této úvahy může býti žádosti vyhověno, ale nemusí, nelze beze všeho uvedená slova zmíněné vyhlášky vykládati na úkor subjektivních práv strany. Smysl sporného ustanovení vysvitne, čte-li se v souvislosti se zákonem č. 55/1928 Sb., na jehož základě bylo vydáno. Jestliže podle tohoto zákona platí všeobecná pasová povinnost pro všechny státní občany československé a jestliže výjimkou z této zásady osoby jmenované v čl. 1 vyhlášky č. 66/1928 Sb. mohou obdržeti pohraniční průkaz, nelze tomu rozuměti jinak, než že zmíněné osoby, chtějí-li překročiti hranice republiky a přechodně se zdržovati v pohraničním okrese druhého státu, nemusejí si opatřiti řádný cestovní pas, nýbrž mohou s menšími obtížemi a s vynaložením menšího nákladu obdržeti pohraniční průkaz, který jim v tomto směru cestovní pas nahrazuje. Poněvadž uvedená vyhláška nestanoví důvodů, ze kterých pohraniční průkaz může býti odepřen, a poněvadž jde o průkaz, který nahrazuje cestovní pas, nutno dospěti k závěru, že lze odepřiti pohraniční průkaz z těchže důvodů jako cestovní pas, t. j. z důvodů, jež jsou vypočteny v § 7 zákona o cestovních pasech.

Na základě těchto úvah dospěl nss k právnímu názoru, že osoby jmenované v čl. 1 vyhlášky č. 66/1928 Sb. mají v mezích § 7 zákona č. 55/1928 Sb. právní nárok na vydání pohraničního průkazu. Nař. rozhodnutí, jež je vybudováno na opačném právním názoru, musilo býti zrušeno, aniž bylo třeba vejíti na ostatní námitky stížnosti.

Č. 14.000.

Živnostenské právo: I. * Podle živn. zákona č. 259/1924 Sb. je nedostatek místní potřeby dostatečným důvodem i pro odepření povolení ke zřízení vedlejšího závodu koncesované živnosti podle § 22 bodu 5 živn. zákona. — **II.** Otázka, zda místní potřeba pro zřízení takového vedlejšího závodu je dána, jest otázka skutková. Pro zodpovězení této otázky je bez významu, zda snad ukojení potřeby, jemuž má živnost sloužiti, by mohli zákazníci obstarati pro sebe sami.

(Nález ze 7. prosince 1937 č. 2469/35-5.)

V ě c: Slovenská hlídacá a zamykací společnost v Košicích proti rozh. zem. úřadu v Užhorodě z 6. prosince 1934 o vedleším závodě.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

D ů v o d y: Slovenská hliadacia a zátvorová spoločnosť v Košicích, již byla výměrem městského notářského úřadu v Košicích z 10. června 1933 udělena podle § 22 bodu 5 zákona č. 259/1924 Sb. koncese k provozování hlídacího a zamykacího podniku se stanovištěm v Košicích, požádala okr. úřad ve Svalavě, aby jí bylo uděleno zvláštní schválení ke zřízení vedlejšího závodu ve Svalavě podle § 56 cit. živn. zákona. Tato žádost byla výměrem okr. úřadu ve Svalavě ze 14. listopadu 1934 zamítnuta, ježto místní poměry potřebného podniku nevyžadují.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání podané stěžující si společností proti uvedenému výměru z důvodu v něm uvedeného, poznamenav, že o bezpečnost osob a věcí ve Svalavě je dostatečně postaráno místní četnickou stanicí a obecními policejními orgány. Skutečnost, že společnost hlídá svými zaměstnanci objekty parní pily firmy L. ve Svalavě, není po názoru žal. úřadu ještě dostatečným důvodem pro zřízení vedlejšího závodu podniku též ve Svalavě a je firmě L. volno, aby svůj majetek chránila ve zvýšené míře svými vlastními orgány.

Nss, uvažuje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, obrátil nejprve zřetel k námitce, ve které se upírá žal. úřadu oprávnění k zákazu vedlejšího závodu pro nedostatek místní potřeby, když stěžující si společnost již má koncesi k provozování hlídacího a zamykacího podniku. Tato námitka je neodůvodněná.

Podle § 56 odst. 2 živn. zákona č. 259/1924 Sb. musí býti při koncesovaných živnostech, o jakou jde v tomto případě, vyžádáno zvláštní schválení živnostenského úřadu ke zřízení vedlejšího závodu nebo skladu. Překážejí-li zamýšlenému zřízení vedlejšího závodu nebo skladu takové okolnosti, které podle živn. zákona nedopouštějí, aby byl vydán živnostenský list (§ 13) nebo byla dána koncese (§ 36), úřad — jak se ustanovuje v § 56 odst. 3 živn. zákona — zakáže straně zříditi vedlejší závod nebo sklad a oznámí jí překážku toho. Při propůjčení koncese k provozování živnosti uvedené v § 22 bodu 5 živn. zákona, o jakou jde v tomto případě, je podle § 37 odst. 5 tohoto zákona míti na zřeteli místní poměry. Sluší tedy i při zamýšleném zřízení vedlejšího závodu koncesované živnosti podle § 22 bodu 5 živn. zákona se zřetelem na cit. ustanovení jeho § 56 odst. 3 zkoumati, nejsou-li místní poměry na překážku zřízení tohoto vedlejšího závodu. Pod pojem »místní poměry« se v obecné mluvě zahrnuje i »místní potřeba«. Živn. zákon neobsahuje nic, z čehož by se dalo souditi, že mluvě v § 37 odst. 5 o místních poměrech, chtěl se odchýliti od obvyčejného významu těchto slov a chtěl vyloučiti zřetel na místní potřebu. Právě naopak z předpisů § 30 odst. 4 a § 35 odst. 1 živn. zákona, v nichž se ukládá úřadu, aby, jde-li o udělení koncese pro živnostenské zprostředkování služeb a míst a pro pohřební podniky, při zkoumání místních poměrů přihlížel k tomu, není-li o příslušnou potřebu postaráno způsobem tam uvedeným, je nade vší pochybnost jasno, že živn. zákon pokládá také místní potřebu za jeden z oněch momentů, jež označuje hromadně jako místní poměry. Na základě této úvahy, jež se kryje s úvahou nálezu Boh. A 428/20, 1161/22,

3865/24 a 8425/30 zabývajících se výkladem stejně znějícího ustanovení § 23 odst. 5 živn. řádu platného v zemích České a Moravskoslezské, dospěl nss k závěru, že podle živn. zákona č. 259/1924 Sb. je nedostatek místní potřeby dostatečným důvodem i pro odepření povolení ke zřízení vedlejšího závodu koncesované živnosti podle § 22 bodu 5 živn. zákona. Opačný názor stížnosti je nesprávný.

Otázka, zda místní potřeba pro zřízení vedlejšího závodu živnosti stěžující si společnosti ve Svalavě je dána či ne, jest otázka skutková, kterou nss nemůže přezkoumávat po věcné stránce, jsa podle § 6 odst. 1 zákona o nss č. 164/1937 Sb. vázán skutkovou podstatou, již žal. úřad vzal za základ svého rozhodnutí. Přezkoumávat nař. rozhodnutí v tomto směru může nss jen po formální stránce, zda totiž netrpí nějakou podstatnou vadou řízení uvedenou v § 6 odst. 2 cit. zákona. V tomto směru brojí stížnost předem proti správnosti zjištění žal. úřadu, že o bezpečnost osob a věcí ve Svalavě je dostatečně postaráno místní četnickou stanicí a obecními policejními orgány; jde tedy o to, zda měl žal. úřad pro uvedené zjištění dostatečný podklad ve spisech. Tu sluší uvést, že vládní komisař obce Svalavy oznámil okr. úřadu ve Svalavě ve zprávě z 9. listopadu 1933, že by se snad doporučovalo zřízení pobočného podniku, o který jde, se zřetelem na rozlehlost obce Svalavy a časté krádeže v obchodech a domácnostech. S touto zprávou je v odporu výše zmíněné zjištění žal. úřadu, a má proto stížnost pravdu, když tvrdí, že na něm žal. úřad nař. rozhodnutí založiti nemohl. Rovněž je souhlasiti se stížností v tom, že pro otázku místní potřeby vedlejšího závodu stěžující si firmy ve Svalavě je zcela bez významu, že společnost L. může chrániti svůj majetek svými zaměstnanci, neboť pro posouzení místní potřeby určitého živnostenského podniku může býti jedině rozhodným, zda pro zboží nebo služby, jež tvoří předmět tohoto podniku, jsou v místě zákazníci či ne. Při zodpovězení otázky, je-li místní potřeba dána či ne, nepadá na váhu, zda snad ukojení potřeby, jemuž živnost má sloužiti, by mohli zákazníci obstarati pro sebe sami. Opačný názor žal. úřadu se zakládá na nesprávném výkladu zákona.

Z těchto důvodů musilo býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

Č. 14.001.

Spolkové právo. — Řízení správní. — Řízení před nss: I. Doručení nař. rozhodnutí st-li není nezbytným předpokladem stížnosti k nss a jurisdikce tohoto soudu. — II. Vlád. nař. č. 465/1920 Sb. je dosud platnou právní normou, i když snad motiv pro jeho vydání během času odpadl. — III. Rozhodnutí min. vnitra podle § 2 odst. 1 nebo 5 vládn. nař. č. 465/1920 Sb. stává se účinným vůči straně teprve, když jí bylo doručeno.

(Nález ze 7. prosince 1937 č. 6291/35-5.)